

JAARVERSLAG 2021

**JAAR VAN BELANG IN
DE SCHILDERSWIJK!**

De Mussen

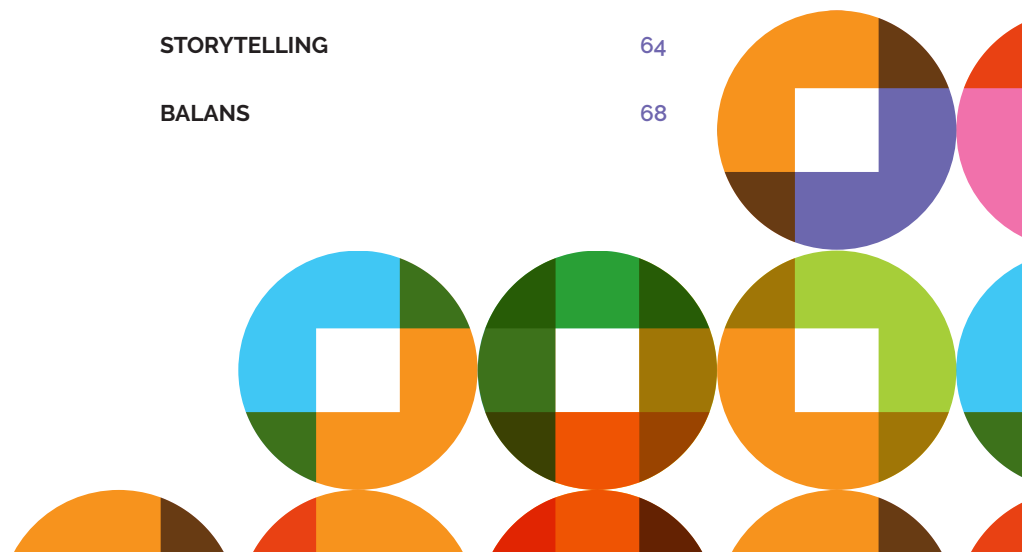
Huis van de buurt, Thuis in de buurt

DE VOLGENDE FONDSSEN STEUNDEN DE MUSSEN IN 2021:

INHOUD

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER	04
ORGANISATIE DE MUSSEN	08
PROGRAMMALIJNEN IN DE MUSSEN	12
BUURTCENTRUM DE MUSSEN	14
• Kinderen	14
• Jeugdeducatie	20
• Kinderopvang De Mussen	24
• Meiden	30
• Tieners en Jongeren	34
• Volwassenen / Ouders	36
• Schilderswijk Moeders	46
• Werkplaats	54
BUURTSPOORTVERENIGING DE MUSSEN	58
• Jeugd	59
• Volwassenen	60
STEUN VOOR DE MUSSEN	62
STORYTELLING	64
BALANS	68

VOORZITTER BESTUUR ROLF SCHUURMAN

VOORWOORD

Beste lezer,

De Mussen bestond in 2021 95 jaar. Dat hebben wij op een bescheiden wijze gevierd. Daarbij is stilgestaan bij de betekenis die De Mussen al 95 jaar heeft voor bewoners van de Schilderswijk. Het gedachtegoed van Mr. De Bruin is hierbij nog steeds onze leidraad: ieder mens is uniek en verdient het om tot volle ontwikkeling te komen. Soms is de context waarin mensen leven zo ingewikkeld dat ondersteuning nodig is. Deze ondersteuning bieden de medewerkers van De Mussen, met aandacht, liefde en een positieve houding. Wij gaan hierbij uit van de kracht van mensen zelf en doen dit met een heel gemotiveerd en divers team van professionals en vrijwilligers. De Mussen is al 95 jaar een huis van de buurt en voor veel wijkbewoners, al generaties lang, een tweede thuis. En wij gaan hiermee door!

Gelukkig hebben wij vorig jaar de coronaperikelen weer achter ons kunnen laten en hebben wij weer vol energie vele projecten kunnen opstarten gericht op de bewoners in de wijk. Iedereen was daar heel erg aan toe. Zo waren er weer elke week verschillende activiteiten voor iedereen, jong en oud, in de Schilderwijk en kwamen er wekelijks weer 2.000 bezoekers in ons buurtcentrum. In het jaarverslag vindt u hier een overzicht van.

Afgelopen jaar was het voor De Mussen financieel een zwaar jaar. Maar wij hebben dit gelukkig goed overleefd. In haar lange bestaan heeft De Mussen al vele moeilijke periodes gekend en altijd zijn wij er sterker uit gekomen. De meerwaarde van De Mussen wordt door vele onderkend. Dat bleek ook uit de donaties die wij vorig jaar hebben mogen ontvangen van private partijen. Zij waarderen het werk van De Mussen en zien het maatschappelijk belang ervan. Deze steun is geweldig en steunt ons in ons werk. Geweldig bedankt daarvoor!

De komende jaren kunnen wij ons weer richten op waar De Mussen voor staat. Wij komen sterker uit de moeilijke periode en ons werk is belangrijker dan ooit gegeven de toename van financiële problemen bij vele gezinnen in de Schilderswijk door de enorme inflatie, de dreigende recessie en de hoge energieprijzen.

Ook in 2021 hebben wij weer een aantal prachtige projecten opgezet. Een paar wil ik hier benoemen.

Lessen in geluk. In het nieuwe jaar zijn wij met de kinderen aan de slag gegaan met het project "de gelukskoffer". Met de kinderen is onderzocht wat geluk is en wat je er zelf aan kan bijdragen om je gelukkig te voelen. Denk hierbij aan positief denken, dankbaarheid, je talenten ontwikkelen, vertrouwen hebben, van betekenis zijn voor anderen. Kinderen uit de Schilderswijk hebben vaak te maken met vooroordelen en een autoritaire opvoeding waardoor zij het idee kunnen hebben dat zij weinig invloed hebben op hun leven en of ze zich al dan niet gelukkig voelen.

Samen koken tijdens de lockdown. Voor de kerst zijn er door Moska en de Crownie meiden 100 maaltijdboxen gevuld met ingrediënten. Gezinnen uit de wijk hebben deze boxen opgehaald om thuis, maar ook met elkaar, te gaan koken. Op kerstavond werd via een online sessie onder leiding van Chef-kok Moska een driegangendiner bereid. Geweldig!

Samen Schilderswijk, samenwerking tussen informele en formele zorg. Te veel gezinnen in de Schilderswijk die kampen met multi-problematiek, kunnen de weg naar de reguliere hulpverlening vaak niet goed vinden. Daarnaast is het hulpaanbod versnipperd en bestond er tot voor kort geen samenwerkingsverband waar instellingen met elkaar zorgdragen voor een tijdig en adequaat aanbod voor gezinnen in de wijk. Veel problematiek van gezinnen komt terecht bij informele

hulpverleners in de wijk, zoals de Schilderswijk Moeders. Zij spreken de taal en kennen de cultuur van de gemeenschappen in de wijk, zijn ervaringsdeskundig en worden vertrouwd. Zij signaleren problematiek in de gezinnen en verwijzen hen, indien nodig, door naar hulpverlenende instellingen. Tot voor kort gebeurde dit voornamelijk op ad-hoc basis. Om de samenwerking tussen formele en informele hulpverleners te verbeteren heeft De Mussen vorig jaar, met steun van ZonMw, het initiatief genomen tot het opstellen van een samenwerkingsverband. Afgelopen jaar hebben 13 informele organisaties en formele hulpverlenende instellingen elkaar gevonden in het samenwerkingsverband 'Samen Schilderswijk'. De volgende organisaties hebben zich gecommitteerd aan de samenwerking: Schilderswijk Moeders - Stichting Multiculturele vrouwen - CJG - WMO gemeente Den Haag - Gezondheidscentrum De Koning - Ella Verloskundige zorg - Indigo preventie - MEE ZHN - Parnassia - Sensa Zorg - STEK - Zuster Mina thuiszorg - Buurtcentrum De Mussen.

Onrust in de wijk. Helaas was er eind januari ook veel onrust in de Schilderswijk naar aanleiding van de coronamaatregelen. Jongerenwerkers van De Mussen zijn samen met andere professionals, vrijwilligers en wijkbewoners de straat opgegaan om de onlusten te stoppen en jongeren te manen om naar huis te gaan. Naar aanleiding van de onlusten werd De Mussen bezocht door burgemeester Van Zanen en Sigrid Kaag. Met beiden is uitgebreid gesproken over de situatie van jongeren in de wijk.

FNO-programma Samen kansrijk en gezond. We zijn verheugd en vereerd dat FNO een langdurig samenwerkingsverband met ons aan is gegaan in het kader van het programma Samen Kansrijk en Gezond. Het FNO-programma Samen Kansrijk en Gezond heeft de droom dat in Nederland geen achterstand in gezondheid meer bestaat bij mensen met minder opleiding en minder inkomen. Binnen het project ontwikkelt De Mussen, samen met wijkbewoners en samenwerkingspartners, gezamenlijk gedragen oplossingen. Samen met bewoners en

samenwerkingspartners zijn problemen, kansen en knelpunten in kaart gebracht. In ons project richten wij ons op bewonersparticipatie, opvoeding, gezonde leefstijl en aanpak van multiproblematiek. Doel van het project is dat gezinnen uit Schilderswijk Oost een betere fysieke en mentale gezondheid ervaren, waardoor zij zich optimaal kunnen ontwikkelen op diverse leefgebieden.

Al deze projecten zijn gericht op het stimuleren van participatie, zelfredzaamheid en sociale cohesie en hebben daarmee een grote maatschappelijke waarde.

De projecten worden deels gefinancierd met Europees geld. Wij hebben sinds een aantal jaren een samenwerkingsverband met een aantal Europese partners om gezamenlijk projecten op te zetten en op die manier Europees geld naar de Schilderswijk te halen. Dat vergt een enorme inzet, maar het levert ook mooie projecten op.

De Mussen bruist dus weer van de activiteiten. Dat gebeurt dankzij de enorme inzet van onze werknemers en de vele vrijwilligers. Zij doen geweldig werk. Maar ook de donateurs, de gemeente Den Haag en de vele fondsen die ons steunen dragen hun steentje daaraan bij. Daarvoor wil ik mijn hartelijk dank uitspreken.

Nu ons 95-jarig bestaan is gevierd gaan wij op naar ons eeuwfeest!

ROLF SCHUURMAN

Voorzitter bestuur

ORGANISATIE DE MUSSEN

MEDEWERKERS

Buurtcentrum De Mussen

Het multiculturele team van ons buurtcentrum bestond in 2021 uit 26 medewerkers (22,1 FTE). In diversiteit zijn ze qua leeftijd en achtergrond een goede afspiegeling van de Schilderswijk. Die diversiteit draagt eraan bij dat we de wijk kennen en goed contact hebben met de wijkbewoners.

Kinderopvang De Mussen

Bij Stichting Kinderopvang De Mussen zorgden het afgelopen jaar tien medewerkers (5,9 FTE) voor de opvang van peuters en kinderen buiten schooltijd.

Leerwerkbedrijf

Bij het Leerwerkbedrijf van De Mussen werkten in 2021, 32 medewerkers (29,1 FTE) via de Stipbanenregeling van de gemeente Den Haag. Werkloze mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt krijgen via deze regeling de kans om werkervaring op te doen.

Voor De Mussen zijn deze extra collega's een welkome aanvulling om alle werkzaamheden bij beheer, receptie, administratie, het jeugdwerk, de buurtsportvereniging, de kinderopvang, etc. uit te voeren. Zeven medewerkers zijn doorgestroomd naar andere banen. De STIP-regeling is dus zowel voor De Mussen als voor de mensen zelf van grote waarde!

"Bij De Mussen heb ik met zoveel plezier mogen werken. Zelfs zodanig dat mijn werkbegeleider vanuit de gemeente aangaf geen gesprekken meer te hoeven voeren omdat ik volledig mijn draai had gevonden. Zelfs voor het eerst in mijn leven! De Mussen zal altijd een klein stukje in mijn hart blijven houden."

Dave van Toer, voormalig STIP collega

"Ik heb praktische ervaring kunnen opdoen met buurttuinwerk ondersteund met cursussen. Ook heb ik kunnen zorgen voor een groenere werkomgeving. Er is ruim voldoende ruimte voor eigen inbreng. Daarnaast is er veel aandacht om deel te nemen aan allerlei activiteiten voor ontwikkeling en ontmoeting op basisniveau. Ik ben tevreden dat ik deze ik die mogelijkheid heb gekregen."

Jeroen, voormalig STIP collega

Vrijwilligers

Onze Mussen-vrijwilligers zijn trouw. Sommigen zijn al jarenlang actief betrokken. Het verloop in het vrijwilligersbestand blijft beperkt. Sommige activiteiten stonden door Corona wel een tijd op een laag pitje, bijvoorbeeld sport- en kinderactiviteiten. Desondanks zijn er veel nieuwe vrijwilligers bijgekomen. Zo kreeg de huiswerkbegeleiding versterking van wel 32 (!) nieuwe vrijwilligers. Mensen die tijd vrijmaken om kinderen uit de wijk te ondersteunen bij hun schoolwerk, in online sessies, maar ook gewoon fysiek bij De Mussen. Aan het eind van het jaar waren in totaal ruim 150 vrijwilligers betrokken bij De Mussen. Afhankelijk van hun taak of project kregen zij training, begeleiding en intervisie voor hun onmisbare rol binnen ons buurtcentrum.

Stagiaires

Ongeveer dertig stagiaires van verschillende mbo- en hbo-opleidingen liepen het afgelopen jaar stage bij De Mussen. Daarnaast had De Mussen ook dit jaar weer maatschappelijke stageplaatsen voor middelbare scholieren. Veel stagiaires blijven ook na hun stageperiode betrokken bij De Mussen als vrijwilliger.

Vakkrachten

Bij De Mussen verzorgen tientallen vakkrachten verschillende cursussen in onder andere de Talententent!, bij de Zomerschool, het Leerkansenprofiel en de Buurtsport Vereniging.

Samenwerking

Om de kansen van wijkbewoners te vergroten werkt De Mussen samen met tal van organisaties in en buiten de wijk. In 2021 is de samenwerking met de omliggende scholen en andere instellingen in de wijk in het kader van de Vreedzame wijk geïntensiveerd.

De Mussen heeft het initiatief genomen om met andere hulpverlenende instellingen en organisaties een samenwerkingsverband - Samen Schilderswijk - op te richten om zo gezamenlijke zorg te dragen dat gezinnen in de wijk tijdig passende hulp en ondersteuning kunnen krijgen. Beide samenwerkingsverbanden worden later in dit verslag uitgebreider beschreven.

Met andere instellingen en organisaties in de wijk werd aan de Haagse Tafels het aanbod afgestemd. De Buurtsportcoach werkt intensief samen met de gezondheidscentra De Rubenshoek en De Koning. De Kinderkunstschool is een

gezamenlijk project met het Mauritshuis. De Mussen werkt daarnaast nauw samen met de wijkagenten van bureau Hoefkade. Met Europese partners in België, Frankrijk en Engeland wordt in diverse Europese projecten samengewerkt.

Leden

Wijkbewoners kunnen lid worden van Community De Mussen. Als lid kunnen zij deelnemen aan de cursussen bij De Mussen. Houders van een Ooievaarspas krijgen korting op het lidmaatschap.

"Ik ken de landen waar vrouwen vandaan komen, er is daar geen hulp voor vrouwen. Ik weet hoe het is om niemand te hebben in een land. Terug kunnen ze niet en ik kan ze hier op weg helpen. De rest komt dan ook wel goed."

Schilderswijk Moeder

PROGRAMMALIJNEN IN DE MUSSEN

Participatie

Bewegen & Gezondheid

Kunst & Cultuureducatie

Door middel van een gevarieerd kunst- en cultuuraanbod streeft De Mussen ernaar dat kinderen en jongeren zich leren uiten in diverse kunstvormen. Hierdoor worden creatieve denkprocessen bevorderd. Kunst- en cultuureducatie kan kinderen en jongeren ondersteunen bij het ontwikkelen van een eigen identiteit. Door middel van kunst en cultuur leren zij zichzelf goed uitdrukken. Ook leren ze open te staan voor anderen. In deze programma-lijn komen ook algemene vaardigheden aan bod zoals de ontwikkeling van de (fijne) motoriek, (zelf)reflectie en het belang van oefening, doorzettingsvermogen en discipline. Kinderen en jongeren leren wat ervoor nodig is om samen iets

moois te maken en hoeveel plezier er valt te beleven aan het maken van kunst.

Natuur & Techniek

Dit programma richt zich op het onderzoeken en ontwerpend leren. De kinderen werken als onderzoeker en 'ontwerper' en ontwikkelen zo met elkaar inzicht in concepten uit natuur en techniek. Onderzoeken en ontwerpen zijn daarbij geen doel op zich, maar een manier van werken die vanuit de verwondering en nieuwsgierigheid kinderen (samen) laat waarnemen, nadenken, handelen en reflecteren. De cognitieve ontwikkeling wordt in dit programma bevorderd en er is veel ruimte voor creativiteit.

BUURTCENTRUM DE MUSSEN KINDEREN

Ruimte voor ontwikkeling

De Mussen wil een veilige en vertrouwde plek zijn waar kinderen na school met elkaar kunnen spelen en hun talenten en sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen. Jeugdwerkers begeleiden kinderen in hun ontwikkeling naar volwassenheid. Daarnaast geven zij opvoedingsondersteuning aan de ouders. De jeugdwerkers worden hierbij geassisteerd door vrijwilligers en stagiaires. Samen slaan ze een brug tussen het opgroeien thuis, op school en in het publieke domein. Binnen het jeugdwerk van De Mussen staan burgerschapsvorming, het ontwikkelen van sociale vaardigheden en talentontwikkeling centraal. Iedere dag na school en in alle schoolvakanties biedt De Mussen voor kinderen in de wijk een veelzijdig activiteitenprogramma op het gebied van ontspanning, ontmoeting, vorming, educatie, kunst, cultuur en sport.

In 2021 hebben ruim 800 kinderen deelgenomen aan de verschillende kinderactiviteiten

Werkwijze

Binnen het kinderwerk van De Mussen wordt gewerkt met drie verschillende fases:

• Fase 1: Kennismakingsactiviteiten

Tijdens de inloopactiviteiten van De Mussen maken kinderen op een laagdrempelige manier kennis met diverse disciplines op het gebied van sport & bewegen, kunst & cultuur en natuur & techniek. In deze fase worden kinderen geënthousiasmeerd en geprikkeld om de verdieping in te gaan.

• Fase 2: Verdieping in disciplines

Binnen het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen en BSV De Mussen kunnen kinderen onder begeleiding van gespecialiseerde vakkrachten en sportkrachten hun talenten verder ontwikkelen.

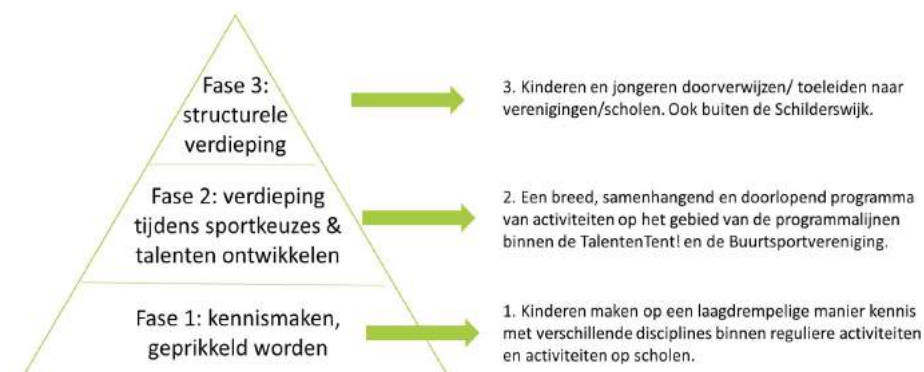
• Fase 3: Structurele verdieping

Kinderen met veel affiniteit en/of talent voor een specifieke discipline worden met een warme hand toegeleid naar instellingen en verenigingen buiten de wijk.

Ouderbetrokkenheid

Betrokkenheid van ouders bij al deze stappen vinden we van groot belang. Ouders worden daarom actief ingeschakeld bij het aanbod van De Mussen en de ontwikkeling van hun kinderen. Zo zijn er regelmatig optredens, toernooien en exposities van kinderen waar ouders voor worden uitgenodigd.

Activiteiten ten tijde van corona

Vanwege de coronamaatregelen moesten we het jeugdwerk in sommige weken anders vormgeven en aanpassen aan de mogelijkheden. Tijdens de lockdowns gingen de jeugdwerkers vooral de straat op om in contact te blijven met kinderen en jongeren en organiseerden we buitenactiviteiten. Daarnaast hielden zij, telefonisch of via WhatsApp, contact met kinderen en hun ouders. Een deel van de activiteiten konden we online aanbieden via onze Mussen community kanalen. Jeugdwerkers, vakkrachten en stagiaires postten veel grappige/leerzame en opbeurende filmpjes op de kanalen, waarmee zij kinderen en hun ouders een hart onder de riem staken en tips gaven

hoe het thuis leuk te maken tijdens een lockdown. Om mee te doen met de online-activiteiten konden kinderen regelmatig een tasje met knutselmateriaal en spelletjes bij De Mussen ophalen. Er werden buitenactiviteiten georganiseerd op het Meester de Bruijnplein, zoals sjoelen, kapla, knutselen, spelletjes en sportactiviteiten. Ook de Sportotheek bracht tijdens de lockdown kinderen veel plezier.

Naschoolse activiteiten

Na de lockdown konden kinderen weer iedere middag na school De Mussen bezoeken. Honderden kinderen namen deel aan allerlei activiteiten, zoals:

- Samen spelen in de kleuterclubs en kinderclubs.

- Het nieuws bespreken, je eigen mening daarover vormen en leren debatteren in de kindernieuwsclub.
- Je talent ontwikkelen binnen de cursussen van de Talententent!.
- Bewegen en kennismaken met verschillende sporten bij de Buurtsportvereniging.
- Als je overgewicht hebt, met je ouders deelnemen aan het programma Kanjers!.
- Onder begeleiding je huiswerk maken bij de Huiswerkbegeleiding.
- Films kijken met je ouders bij Cinema De Mussen.
- Speelgoed lenen bij de speelotheek.
- Met buitenspeelgoed spelen bij de Sportotheek.
- Deelnemen aan Crownie-projecten en zo bijdragen aan de leefbaarheid van de wijk.

Vakantieactiviteiten

In de schoolvakanties zijn er iedere dag activiteiten in en om De Mussen. In 2021 gingen we ook met de kinderen op stap: naar het strand en de duinen, een museum, theater of een pretpark. Hoogtepunt van het jaar waren de Jeugd Vakantie Activiteiten (JVA) in Duinrell, waar we dagelijks met meer dan 120 kinderen uit de Schilderswijk aan deel namen

De kampen konden dit jaar helaas niet doorgaan door de coronamaatregelen.

WAT LEREN KINDEREN BIJ HET JEUGDWERK?

- Sociale vaardigheden door samen te spelen
- Verbeteren van grove en fijne motoriek door middel van knutselen, sportlessen, buitenspelen, etc.
- Burgerschapsvaardigheden; ze leren onderdeel te zijn van een geheel, rekening te houden met anderen, zich te voegen, afspraken na te komen, maar ook voor zichzelf op te komen, hun grenzen aan te geven en hun mening te geven.
- Verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf, elkaar en hun leefomgeving.

RAP

ik heb een droom, ik ga voor een groot huis. als ik hard werk, dan komen me dromen uit. want ik ga voor een villa met een dik zwembad. en de nieuwste rover want ik ben de tram zat. maak mama trots, maak papa trots heyyy komen van beneden gaan naar de top heen. geen tweede plek, ik ga voor de top 1 ik ben opdreef never dat ik opgeef.

crimineel of een advocaat.. zorg dat je nu de juiste keuzes maakt. wie kiest er nou voor de misdaad? ik garandeer je echt dat het misgaat. je moet denken aan je toekomst. als je hard werkt dan weet je dat het goedkomt.

TalentenTent!

Bij de TalentenTent!, het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen, kunnen kinderen zich verdiepen in verschillende kunst disciplines en hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Sommige kinderen doen een heel jaar een cursus, anderen wisselen af. Dit programma kunnen we aanbieden door bijdragen van fondsen, serviceclubs, bedrijven en sponsors.

In 2021 werden in de TalentenTent! de volgende cursussen aangeboden:

- Circus
- Muziek en instrumenten
- Schaken
- Rappen
- Dansen
- Schilderen & tekenen
- Theater
- Kinderkooktuin
- Atelier De Mussen
- Lego

In de periode dat De Mussen dicht was vanwege de coronamaatregelen zijn verschillende cursussen online of buiten op het Meester de Bruinplein aangeboden.

Kinderkunstschool

Voor de zesde keer is de Kinderkunstschool van start gegaan, een samenwerkingsproject van het Mauritshuis en De Mussen.

Doel is kinderen kennis te laten maken met en te enthousiasmeren voor kunst, zowel in theorie als praktijk. De focus ligt in het bijzonder op de Hollandse schilderkunst van de tijd van Rembrandt en Vermeer.

De cursisten krijgen les over de theorie van kleuren en ze oefenen met het gebruiken van licht en donker door te tekenen en te schilderen. Aan het begin brengen de kinderen een bezoek aan het Mauritshuis.

Daarna werken ze vijftien weken lang richting het einddoel: een zelfportret. Dat zelfportret mogen ze tentoonstellen in het Mauritshuis. Ouders, broertjes, zusjes, opa's en oma's worden uitgenodigd voor deze speciale expositie. Tijdens een rondleiding

WAT LEREN KINDEREN VAN KUNST- EN CULTUUREDUCATIE?

- Hun talenten te ontwikkelen
- Zich uiten in verschillende kunst disciplines
- Creatief denken
- Open staan voor verschillende oplossingen
- Zelfreflectie
- Het belang van oefening en doorzettingsvermogen
- Langetermijndenken
- Onderscheidend vermogen
- Samenwerken
- Plezier beleven aan kunst

vertellen de jonge kunstenaars wat zij allemaal hebben geleerd. De kinderkunstschool is mogelijk dankzij een donatie van een sponsor.

JEUGDEDUCATIE

Samenwerking met scholen

Samen met vier basisscholen in de omgeving werkt De Mussen aan het vergroten van ontwikkelingskansen van kinderen. Zo werden activiteiten met elkaar afgestemd en verwezen scholen kinderen en ouders door naar activiteiten bij De Mussen. Als kinderen, om welke reden dan ook, in de knel dreigen te raken (problemen in de gezinnen, pestgedrag, etc.) worden de zorgen gedeeld met de scholen en wordt met hen gezocht naar een oplossing. Daarnaast biedt De Mussen de scholen extra lessen aan in het kader van het leerkansenprofiel (LKP) en de Zomerschool. Onderzoek heeft aangetoond dat kinderen, met deze geïntegreerde aanpak, het beste uit zichzelf kunnen halen.

In 2021 hebben ruim 900 kinderen deelgenomen aan de diverse onderwijsprogramma's.

Noodopvang

Voor een aantal basisscholen organiseerde De Mussen ook tijdens de lockdowns van 2021 noodopvang. Kinderen die om verschillende redenen geen thuisonderwijs kunnen krijgen of kinderen van ouders met vitale beroepen, konden hier terecht. Iedere dag kregen zij op De Mussen onderwijs. Dat bleek extra nuttig te zijn in verband met de achterstanden die de kinderen hadden opgelopen. Aan het eind van de dag gingen de kinderen naar buiten of hadden zij een creatief programma. Het gemis van vriendjes bleef natuurlijk groot.

Vreedzame wijk

Al een aantal jaar horen we geluiden uit de wijk dat organisaties tegen verschillende belemmeringen aanlopen. Zo is er geen eenduidig pedagogisch klimaat en worden activiteiten van diverse organisaties onvoldoende met elkaar afgestemd. Om dit te verbeteren heeft De Mussen het initiatief genomen om, vanuit een gezamenlijke pedagogische visie, nauw samen te werken met andere organisaties. Samen met drie scholen (Jan Ligthartschool, Triangel en de Prinses Ireneschool) en de politie zijn we in 2021 gestart met de implementatie van de Vreedzame wijk. Dit is een landelijk programma met veel expertise in het ontwikkelen van een door iedereen gedragen positief pedagogisch klimaat in de wijk, waar ook burgerschapsvorming een belangrijk onderdeel van is.

Er zijn vanuit bovenstaande kerngroep gesprekken gevoerd met relevante organisaties die in Schilderswijk-Oost met kinderen werken zoals de bibliotheek, de Haagse Sporttuin, Zebra Welzijn, Haagse hopjes en opbouwwerk en Streetsport. Al deze organisaties hebben laten weten dat zij deel willen nemen aan de vreedzame wijk. Het afgelopen jaar zijn er twee startbijeenkomsten georganiseerd, waar dertig medewerkers van negen verschillende organisaties aan deelnamen.

Alle medewerkers van De Mussen die met jeugd werken, hebben deelgenomen aan verschillende workshops van Stichting Vreedzaam. Doel was om het pedagogische klimaat te versterken binnen De Mussen zelf en deze aan te laten sluiten op het gedachtegoed van de Vreedzame wijk. Tijdens de workshops werd aandacht besteed aan thema's als een positief opvoedklimaat, burgerschap, conflicthantering en mediatie. Medewerkers hebben de vreedzame methodiek geïmplementeerd in hun werkwijze.

22

Leerkansenprofiel (LKP)

Voor de Prinses Ireneschool verzorgt De Mussen het Leer Kansen Profiel (LKP). Met de invoering van het LKP wordt de schooltijd met zes uur per week verlengd. Tijdens een LKP-les krijgen de kinderen les in een 'praktisch' vak, met aandacht voor de woordenschat uit reguliere lessen. Doel is:

- Verbeteren van taalvaardigheid van leerlingen.
- Wegwerken van onderwijsachterstanden en vergroten van ontwikkelingskansen.
- Brede vorming van leerlingen en talentontwikkeling
- Versterken van sociaal economische ontwikkeling.

De Mussen biedt LKP-onderwijspakketten aan op het gebied van Media & communicatie, Culturele Vorming, Voeding & koken,

Natuur, techniek & ICT, Sport & gezondheid en Buitenspel. Ruim 250 kinderen volgen meerdere malen per week LKP-les. Wanneer kinderen nieuwsgierig zijn geworden en zich verder willen ontwikkelen in een bepaalde discipline, kunnen zij deelnemen aan Talententent!, het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen.

Zomerschool

Het afgelopen jaar organiseerde De Mussen weer een Zomerschool voor leerlingen van de omringende scholen. Leidraad in het programma is dat kinderen leren samenwerken, kritisch denken, creatief denken en communiceren, en tegelijkertijd ook plezier hebben!

De Zomerschool had dit jaar ruim 160 deelnemers. In de ochtend kregen de kinderen extra taallessen en 's middags

waren er workshops en uitstapjes die aansloten bij de thema's waar de kinderen dit jaar in de ochtend aan werkten: Dieren, Beroemd zijn, Junkfood, Dierproeven, Sociale media, Het Koningshuis, Gevangenisstraf en Reclame. Bij de workshops maakten de kinderen reclamefoto's, leerden ze over etiquette, werden kunstwerken gemaakt en kwamen er reptielen de klas bezoeken. De kinderen gingen tijdens de Zomerschool ook op stap: op excursie met de boswachter in het Westbroekpark, op bezoek bij de Gevangendoor en naar het museum Beeld en Geluid voor een workshop over reclame. Bij de uitvoering van de zomerschool waren 17 groepsdocenten, 31 vakkrachten en 12 vrijwilligers betrokken.

Huiswerkbegeleiding

In overleg met de scholen organiseert De Mussen twee keer per week na school huiswerkbegeleiding voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

Enthousiaste vrijwilligers begeleiden kinderen bij het maken van hun huiswerk, werkstukken en presentaties. Wekelijks kwamen ruim vijftig kinderen voor huiswerkbegeleiding. Er was zelfs een wachtlijst. Als de huiswerkbegeleiding niet plaats kon vinden vanwege de coronaregels, boden we de huiswerkbegeleiding online aan. Bij de online begeleiding werd er 1-op-1-begeleiding gegeven. In de laatste onlineperiode van het jaar kregen 46 kinderen online begeleiding van 22 enthousiaste vrijwilligers.

Minibieb

De Minibieb in De Mussen bestaat uit meerdere boekenkasten verspreid door het gebouw. Kinderen en hun ouders kunnen kinderboeken lenen en ruilen. En als je een boek erg mooi vindt, mag je het houden! Voor de kinderen is de minibieb een laagdrempelige manier om ook thuis te kunnen lezen en te ervaren hoeveel plezier een mooi boek kan geven.

23

KINDEROPVANG DE MUSSEN

Bij Stichting Kinderopvang De Mussen zijn Peuteropvang en Buitenschoolse Opvang (BSO) ondergebracht. Ook bij de Kinderopvang streeft De Mussen naar optimale ontwikkelingskansen voor kinderen.

Het team

Het team bestaat uit 10 pedagogisch medewerkers die worden ondersteund door assistenten met participatiebanen en diverse stagiaires.

Kinderopvang De Mussen
heeft het afgelopen jaar
105 kinderen bereikt.

Ouders

Betrokkenheid van ouders bij de opvang van kinderen is essentieel voor de ontwikkeling van het kind. Bij het halen en brengen van de kinderen hebben de pedagogische medewerkers dagelijks contact met de ouders. Regelmatig zijn er gesprekken met ouders waarbij de ontwikkeling van hun kind wordt besproken. Bij de Peuteropvang worden ouders gestimuleerd om mee te spelen op de groepen en mee te doen met ouder- en kind activiteiten. Daarnaast konden ouders ook het

afgelopen jaar deelnemen aan tal van programma's en activiteiten in De Mussen in het kader van opvoedingsondersteuning. Ook de BSO hecht veel waarde aan de betrokkenheid van ouders. Veel kinderen komen vier of vijf dagen per week naar de BSO, voor hen is de opvang een tweede huis.

Ouders worden daarom zowel bij de Peuteropvang als de BSO geraadpleegd voor inhoudelijke en beleidsmatige zaken.

WAT LEREN KINDEREN OP DE PEUTEROPVANG?

- 3.000 Nederlandse woordjes
- Knippen, plakken en kleuren
- Hun mama even missen
- Puzzelen, bouwen
- Rennen, klimmen en fietsen
- Opruimen
- Kleuren en vormen
- Gesprekjes voeren en vertellen in de groep
- Samen spelen
- Samen overleggen
- Meedoen in een groep
- Voor jezelf opkomen
- Ruzies bijleggen
- Zelfstandig dingen doen, bijvoorbeeld aankleden
- Zelf oplossingen zoeken

26

PEUTEROPVANG MET VOORSCHOOLSE EDUCATIE

Peuteropvang De Mussen biedt voorschoolse educatie aan peuters van 2,5 tot 4 jaar. Bij de Peuteropvang worden kinderen voorbereid op de basisschool. Een goede start vergroot hun kansen op een succesvolle schoolloopbaan. De kinderen die Peuteropvang De Mussen bezoeken hebben vrijwel allemaal een 'indicatie voor extra speel-leertijd' en bezoeken de opvang vier tot vijf dagdelen per week. Peuters komen voor een indicatie in aanmerking wanneer thuis een andere taal dan het Nederlands wordt gesproken en/of wanneer het CJG een achterstand op sociaal-emotioneel gebied constateert. In 2021 hebben we 85 peuters ondersteund in hun ontwikkeling.

Tijdens de coronapandemie zijn wij volledig open geweest. We hebben ons

'Sinds mijn dochtertje bij de Peuteropvang komt, pakt zij thuis elke dag boekjes op en gaat voor haar zusje voorlezen 'zij zegt ik ben juf!''

Moeder van Mirjam 3,5 jaar

gehouden aan de maatregelen en het protocol van de kinderopvang. Tijdens de lockdowns zorgden we voor de noodopvang voor ouders met cruciale beroepen. Peuters die niet naar de opvang konden komen, kregen thuispakketten.

Methode Speelplezier

Peuters ontwikkelen zich door te spelen. Daarom hanteert Peuteropvang De Mussen de methode Speelplezier, waarbij spelenderwijs verschillende thema's worden behandeld. Gedurende een

themaperiode demonstreert de leidster tijdens een rollenspel of tafelpoppenspel een nieuw woord of begrip. Aansluitend wordt het spel in de grote groep gespeeld. Kinderen bereiden zo spelenderwijs hun woordenschat uit en leren zelf te spelen. In de periode daarna worden de spelen verdiept. De leidster speelt naast de kinderen en lukt al spelend, de kinderen uit tot een gesprek. Ook als de kinderen vrij spelen, verrijkt de leidster het spel met spelinterventies.

27

Samenwerkingspartners

Basisschool de Triangel is onze samenwerkingspartner voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). De werkwijze en de (thema)planning wordt op elkaar afgestemd. Met de interne begeleider van de school is er regelmatig een kindbespreking. Zij begeleidt het team en de ouders wanneer er sprake is van zorg met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen.

Klachtenvrij

In 2021 is de Peuteropvang door de Geschillencommissie Kinderopvang klachtenvrij verklaard. De korte, jaarlijkse inspectie leverde een positief rapport op.

Scholing

Peuteropvang De Mussen hecht veel waarde aan scholingen van de medewerkers. Net als in de voorgaande jaren hebben de pedagogisch medewerkers in 2021 een aantal verplichte scholingen gevolgd zoals EHBO bij kinderen. Het jaar stond verder in het teken van de methode Speelplezier, VVE-cursus en basistraining Vreedzame Wijk.

"Juf, waarom is het niet altijd vakantie?"

"Dan kunnen we hier elke dag komen en leuke dingen doen!"

BUITENSCHOOLE OPVANG DE MUSSEN

Naast de Peuteropvang heeft De Mussen een kleinschalige BSO die plek biedt aan twintig kinderen in de basisschoolleeftijd. Kinderen van werkende of studerende ouders kunnen vijf dagen per week na schooltijd, op margedagen en in de schoolvakanties opgevangen worden. Bij de BSO kunnen kinderen vrij spelen of deelnemen aan een gerichte activiteit. Voor de kinderen die de BSO bezoeken is het belangrijk dat zij na een drukke schooldag op de BSO uit kunnen rusten en/of met andere kinderen kunnen spelen. Kinderen worden daarnaast gestimuleerd om deel te nemen aan de Talententent!, het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen en de kinderen kunnen begeleiding krijgen bij hun huiswerk. In alle schoolvakanties krijgen de kinderen een leuk vakantieprogramma met vele uitstapjes en workshops.

Een ochtendje meekijken met juf Yamina:

"In mijn rol als pedagogisch coach bezoek ik regelmatig de groepen. Op het speeldak vlak bij de huishoek zit kindje A, een jonge peuter van 2,5 jaar. In haar hand heeft ze een voorleesboekje. Ze kijkt naar de pedagogisch medewerker die een liedje zingt voor een paar peuters die in de themahoek aan het spelen zijn, terwijl ze Snuf de speelknuffel in haar handen vastheeft.

Kindje A moet ervan lachen, durft nog niet mee te doen maar aan haar non-verbale combinatie kan je zien dat ze ervan geniet. Dan loopt ze met het voorleesboekje naar een van de leidsters en vraagt zij haar iets. De leidster geeft haar een hand en zo lopen zij samen naar het voorleeshoekje en daar gaan zij op een zacht kussen zitten.

Even later beginnen haar ogen zich te vullen met tranen. Precies op dat moment komt haar moeder naar binnen. "Gelukkig u bent precies op tijd, A. was net begonnen met het huilen". 1 uur in de opvang is precies goed om te wennen. Er gebeurt veel op een ochtendje peuteropvang. Op datzelfde moment komen namelijk ook vier andere blije peuters binnen die met hun mentor mee hebben gedaan aan een dansactiviteit in de danszaal. De leidster loopt naar het wen-kindje, aait haar over de bol en geeft haar een hand en zegt "Tot morgenochtend A. Hopelijk vond je het leuk bij ons".

"Vol energie rond ik de ochtend op de peuteropvang af. Ik heb met twee pedagogisch medewerkers en assistent pedagogische medewerker zulke mooie coachgesprekken gevoerd!"

Yamina Markai - coördinator peuteropvang, pedagogische coach en opvoedhulp

MEIDEN

Meiden in de Schilderswijk hebben bij het opgroeien vaak te maken met verschillende, en soms conflicterende, verwachtingen van ouders en de maatschappij. Het valt niet altijd mee om daar je eigen weg in te vinden. De meidenclub in De Mussen probeert meiden te steunen in het vinden van hun eigen weg en een eigen stem. Bij het meidenwerk werken we met de Superwoman-methodiek. Deze methodiek bestaat uit een preventief, methodisch groepsprogramma, een themaspel en trainingen. Het programma wil meiden weerbaar maken en ze hun talenten laten ontwikkelen. Belangrijke thema's zijn identiteitsontwikkeling, zelfvertrouwen, normen & waarden en zelfbeeld. Daarnaast zijn er ook veel leuke activiteiten voor de meiden, bij De Mussen of daarbuiten.

In 2021 hebben ruim 90 meiden tussen de 7 - 18 jaar deelgenomen aan de verschillende activiteiten in het meidenwerk.

Meidenclub

Vier dagen in de week zijn er allerlei activiteiten voor meiden van verschillende leeftijden. De activiteiten zijn gericht op hun leefwereld en hebben een positief effect op de persoonlijke ontwikkeling. Tijdens de meidenclub is er tijd voor ontmoeting, samen activiteiten ondernemen, informatie krijgen en met elkaar praten over onderwerpen die hen bezighouden. Met de meidenwerkster kunnen persoonlijke zaken besproken worden.

Welke activiteiten zijn er in de meidenclub?

- Ontmoeting na school
- Sportactiviteiten
- Talentontwikkeling: dansles en kookles
- Creatieve workshops
- Moeder- en dochteravonden waar thema's worden besproken om elkaar beter te begrijpen
- Iedere vakantie een uitdagend vakantieprogramma
- In het voorjaar gaan de meiden met elkaar op kamp.

WAT LEREN MEIDEN BIJ DE MEIDENCLUB?

- Ontwikkelen van sociale en emotionele vaardigheden
- Ontwikkelen van een positief zelfbeeld
- Samenwerken
- Verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en de ander
- Weerbaarheid
- Horizon wordt vergroot / perspectief verbreed
- Meisjes worden zich bewust van de samenleving waarin zij leven en de keuzes die zij hebben

Meidenwerk ten tijde van corona

Tijdens de strenge lockdowns zijn activiteiten aangepast. Zo was een deel van de activiteiten buiten en een deel online. Op het Mussen community-kanaal werden speciaal voor meiden filmpjes gepost met tips over verveling thuis, eenzaamheid, etc. Er zijn diverse keren vakantietassen samengesteld en uitgedeeld om vanuit huis mee te doen met de onlineactiviteiten via YouTube en Instagram. De meidenwerkster had ook veel contact met de meiden via WhatsApp en Instagram.

Crownies

2021 was weer een jaar vol uitdagingen voor de Crownies. Maar de meiden hebben niet stil gezeten. Door hun maatschappelijke inzet werd hun rol meer dan ooit zichtbaar. De meiden hebben veel gedaan in het recyclen van brood en plastic in de wijk. Opnieuw hebben ze rozen uitgedeeld bij speciale gelegenheden zoals opa- en omadag, Valentijnsdag en moederdag.

De Crownies hebben actief meegedacht bij de herinrichting van de Hoefkade: ze gingen zelf op onderzoek in de wijk en maakten een fotorapportage van de

veiligheid en verkeerssituaties. Tijdens de kerstweken is door de meiden keihard geholpen met het inpakken van honderd kerstpakketten en maaltijdboxen.

Daarnaast hebben de meiden een onmisbare rol gespeeld in het uitvoeren van het coronaproject 'Kinderen verrassen kinderen'. Kinderen die jarig waren (geweest) of om een andere reden een zware tijd moesten doormaken, werden extra in het zonnetje gezet met een verrassingsbezoek met toeters, ballonnen, een taart en een cadeautje. Meer dan tachtig kinderen zijn zo verwend en verrast door kinderen uit de wijk.

Haags Jeugdlintje voor Imran

Dit jaar heeft Imran Poyraz (14) een Haags Jeugdlintje gekregen voor haar bijzondere betrokkenheid bij De Mussen en de wijk. Imran bezoekt al vanaf haar 4de de activiteiten van De Mussen en zet zich enorm in voor de begeleiding van de jongere meiden en met het helpen van de jeugdwerkers. Dik verdiend dus. We zijn trots op haar!

"Ik ben super blij met de meidenclub. Er is zoveel plezier en gezelligheid. We doen van alles zoals film kijken, koken, maar ook praten we veel. Sinds kleins af aan zie ik De Mussen als een huis van mij."

Imran 14 jaar

TOESpraak BURGEMEESTER VAN ZANEN:

"Jij bent een heel trouwe bezoeker van Buurthuis De Mussen in de Schilderswijk. Al vanaf je vierde kom je hier. En toen je wat ouder werd, wilde je je graag gaan inzetten voor de wijk. En dat doe je! Al twee jaar sta jij altijd klaar om een steentje bij te dragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk. Je zet je in voor jongere meiden uit de wijk en helpt hen bijvoorbeeld bij schoolopdrachten. Ook help je bij het koken en bijvoorbeeld bij het maken van kaartjes voor ouderen. In het afgelopen coronajaar zijn er regelmatig projecten geweest en daarbij kon men altijd op je rekenen. Zo hielp je bij het inpakken en uitdelen van kerstpakketten en maaltijdboxen. Ook ben je betrokken bij het maken van pakketten voor kwetsbare gezinnen. Eén belletje en jij staat klaar, tenminste: als je schoolwerk is gedaan. Daar ben je heel secuur in. En juist daarom ben je ook zo'n goed voorbeeld voor andere meiden. Je inzetten voor anderen, maar ook je eigen schoolwerk blijven doen. Met jouw werk in de wijk draag je niet alleen bij aan het welzijn van veel wijkbewoners, maar ook aan de onderlinge saamhorigheid. Door alle culturen heen, zet jij je in en je inspireert anderen om dat ook te doen. Fantastisch dat jij je in je vrije tijd zo inzet in de Schilderswijk. Je verdient echt een Haags Jeugdlintje!"

TIENERS & JONGEREN

Jongerenwerkers begeleiden tieners en jongeren naar volwassenheid en actief burgerschap. De jongerenwerkers die werkzaam zijn in De Mussen staan dicht bij de leefwereld van de jongeren. Zij maken contact met jongeren op straat, op pleintjes, op school, op sociale media en op andere plekken waar jongeren samenkomen. Zij hebben ook contact met de ouders van de tieners en jongeren. Naast de positieve vrijetijdsbesteding die ze bieden, stimuleren en ondersteunen de jongerenwerkers de persoonlijke en sociale ontwikkeling van jongeren. Zij zijn een rolmodel en stimuleren jongeren om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen en helpen hen bij het opbouwen van een sociaal netwerk. Ook kunnen jongeren bij de jongerenwerkers terecht met vragen over school, werk en andere belangrijke zaken in hun leven. Zo worden tieners door de jongerenwerkers begeleid in de overgang naar het voorgezet onderwijs en hebben jongerenwerkers het afgelopen jaar verschillende jongeren begeleid naar een (bij)baan.

In 2021 hebben ruim
150 tieners en jongeren deelgenomen
aan diverse activiteiten.

Jongerenwerk ten tijde van corona

Voor de sociale en emotionele ontwikkeling van jongeren is het enorm belangrijk dat zij andere jongeren kunnen ontmoeten. De beperkende maatregelen van de lockdowns hadden een grote impact. Het viel hen zwaar dat het buurtcentrum regelmatig dicht was tijdens de lockdowns of aangepaste activiteiten moest doen. Het was moeilijk dat ze niet konden sporten en ook op straat niet in een groepje bij elkaar konden komen. Daarom legden de jongerenwerkers tijdens de lockdowns contact met jongeren op straat of via de sociale media. Zij ondersteunden de jongeren en deden mee aan diverse voorlichtingscampagnes in de wijk over de noodzaak van de maatregelen. Hierbij werkten ze nauw samen met de wijkagenten. Bij calamiteiten in de wijk zijn de jongerenwerkers op straat in gesprek gegaan met jongeren zodat ze naar huis gingen, en de overlast verminderde. Jongerenwerkers bezorgden met jongeren ook maaltijden en deden boodschappen voor kwetsbare wijkbewoners. Tijdens de lockdowns was de behoefte van jongeren, om bij elkaar te komen, erg groot. Dat bleek duidelijk uit de aanmeldingen van activiteiten. De Mussen was een plek om soms even corona te vergeten.

LSR cursus

In 2021 hebben we acht jongeren uit de wijk opgeleid tot Leiders Sportieve Recreatie (LSR). Met dit diploma zijn ze bevoegd om zelfstandig een groep kinderen te begeleiden en kunnen de jongeren het jeugdteam van De Mussen ondersteunen bij de kindervakantieweken. Elk jaar is er een wachtlijst van kinderen voor deze activiteiten, omdat er te weinig medewerkers zijn om alle kinderen op te vangen. We zijn dus heel blij met deze extra ondersteuning van jongeren uit de wijk!

WELKE ACTIVITEITEN ZIJN ER VOOR TIENERS EN JONGEREN?

- De jongerensoos waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en verschillende activiteiten ondernemen
- Kookworkshops waar tieners lekkere en gezonde gerechten leren koken
- Diverse sportactiviteiten
- Een uitdagend vakantieprogramma
- Bij de Buurtpreventieteams maken jongeren elke week met elkaar een ronde door de wijk. Ze signaleren als er zaken verwaarloosd zijn. Zo leren ze verantwoordelijkheid te nemen voor hun leefomgeving
- Voorlichtingsbijeenkomsten
- 1-op-1 begeleiding naar stage of een bijbaan

VOLWASSENEN / OUDERS

PARTICIPATIE

Ook voor volwassenen in de Schilderswijk is De Mussen een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontwikkelen.

Participatieladder

Als leidraad bij onze methodiek wordt de participatieladder gehanteerd. Elke trede van de ladder staat voor een bepaalde mate van participatie. De bedoeling is dat wijkbewoners door deelname aan activiteiten bij De Mussen stijgen op de participatieladder.

Wijkbewoners komen (bijvoorbeeld via de Schilderswijk Moeders) naar De Mussen om anderen te ontmoeten en doorbreken hiermee hun isolement (van trede 1 naar trede 2). Daarna gaan mensen cursussen volgen (trede 3) en vaak ook vrijwilligerswerk doen (trede 4).

Sommige vrijwilligers worden via de STIP-regeling medewerker van De Mussen (trede 5) en/of anderen vinden via Werkplaats De Mussen betaald werk (trede 6). Op deze manier levert De Mussen een bijdrage aan de sociale en economische zelfredzaamheid van

wijkbewoners.

Door COVID zijn het afgelopen jaar veel activiteiten en programma's voor volwassenen niet doorgegaan of hebben online plaats gevonden.

Zo was er met kerst een online kerstdiner. Onder de bezielende (online) begeleiding van chef kok Moska bereidden 440 bewoners thuis een heerlijke kerstmaaltijd. Daarna werd er gedineerd aan mooi gedekte tafels. Zo waren we toch samen in Kerst-Coronatijd!

VOORLICHTING

Kennissalon en Ontbijt Je Wijs

Dit jaar zijn er weer bijeenkomsten, cursussen en voorlichtingen georganiseerd voor ouders. Meer dan 300 vrouwen hebben deelgenomen. Opvoedingsthema's zoals pesten, peuterpubertijd, cirkel van invloed en ouderbetrokkenheid, positief denken, onderwijssysteem en schoolkeuze zijn aanbod gekomen. Maar ook onderwerpen zoals vaccinatie, grenzen stellen en huwelijksdwang, sexting, stress en geweld tegen vrouwen. Door de positieve sfeer konden we in gesprek gaan over best lastige thema's en taboes.

Daarnaast zijn de vrouwen weer aan de slag gegaan met een cursus financiële onafhankelijkheid en talentontwikkeling.

Thema-avonden

Dit jaar hebben we drie thema-avonden georganiseerd met een bereik van 40 vaders en moeders over digital awareness, achterlating en huwelijksdwang en vaccinatie. Met bewustwording als doel wordt de informatie laagdrempelig en toegankelijk aangeboden. Zo hadden de thema-avonden een interactief karakter waarbij alle aanwezigen met elkaar in dialoog gaan over allerlei onderwerpen die te maken hebben met opvoeding & ouderschap, gezondheid en maatschappelijke thema's.

39

38

OPVOEDINGSONDERSTEUNING

Voor ouders in de Schilderswijk is het niet altijd gemakkelijk om hun kinderen op te voeden. In veel gezinnen is er sprake van allerlei problemen: armoede, schulden, werkloosheid, kleine behuizing, huiselijk geweld, ziekte, etc. Daarnaast komen de culturele codes van de gezinnen niet altijd overeen met wat kinderen meekrijgen op school en op straat. Er is niet altijd sprake van een goede communicatie tussen

kinderen en hun opvoeders. Ouders hebben soms geen weet van de leefwereld van hun kinderen of weten te weinig van de samenleving waarin hun kinderen opgroeien. Medewerkers van De Mussen ondersteunen ouders bij opvoedingsvragen, zowel individueel als in groepsverband.

Opvoedcoach

Ondanks de problemen in gezinnen wordt in de Schilderswijk relatief weinig ondersteuning gevraagd bij hulpverlenende instellingen in de eerste lijn. Oorzaken hiervoor zijn divers: wijkbewoners kennen de weg niet, spreken de taal onvoldoende, er is sprake van een cultuurbarrière of van schaamte, taboe, wantrouwen en angst. Hierdoor kunnen problemen uit de hand lopen en ernstiger worden, waardoor het beroep op tweedelijns hulpverlening relatief vaker voorkomt.

Om de toegankelijkheid van de hulpverlening voor gezinnen in de wijk te vergroten is De Mussen het afgelopen jaar, in samenwerking met de dienst JMO van de gemeente Den Haag, gestart met een pilot 'Toegankelijke Jeugdhulp'. In het kader van dit project is er bij De Mussen, in de leefwereld van de gezinnen, een opvoedcoach aangesteld. Ouders kunnen haar benaderen bij opvoedvragen. Zij ging met hen in gesprek en gaf hun tips en adviezen. Bij zwaardere problematiek zorgde zij voor een warme overdracht naar

een professional van het CJG. Daarnaast signaleerde de opvoedcoach problemen bij de kinderen die de jeugdactiviteiten van De Mussen bezochten. Ze sprak hierover met ouders en zorgde, indien nodig, voor adequate hulp.

Week van de opvoeding

Tijdens de landelijke Week van de Opvoeding wordt in De Mussen extra aandacht gegeven aan opvoeden en ouderschap. Dit jaar gingen ouders en professionals met elkaar in gesprek over het thema 'staan en opvallen'. Opvoeden kan, helemaal in coronatijd, een uitdaging zijn voor ouders en gaat ook met vallen en opstaan. Bij De Mussen zijn er tijdens de week van de opvoeding vier online en live bijeenkomsten georganiseerd, waar ouders met elkaar en professionals verschillende stellingen bespraken over opvoeding van kinderen.

Scholenmarkt

Hoe kies je een goede school voor je kind na de basisschool? Om kinderen uit groep 7 en 8 en hun ouders te ondersteunen bij hun schoolkeuze organiseert De Mussen jaarlijks een scholenmarkt, waar docenten en leerlingen van tientallen middelbare scholen uit Den Haag zich kunnen presenteren. In verband met corona kon de jaarlijkse scholenmarkt dit jaar helaas niet doorgaan. Er is daarom tijdens Ontbijt je Wijs één voorlichtingsbijeenkomst geweest over het schoolsysteem en schoolkeuze. Daarna zijn er drie Zoombijeenkomsten geweest waar het onderwerp werd uitgediept. Ouders

konden online ook individueel advies en ondersteuning krijgen bij het maken van een schoolkeuze voor hun kind.

Bijzondere activiteiten voor ouders en kinderen

Met regelmatig terugkerende onzekerheden rondom de coronamaatregelen zijn we in 2021 toch het hele jaar doorgegaan met het programma's in aangepaste vorm voor veel ouders en kinderen. Rekening houden met coronamaatregelen bij het organiseren van grootschalige activiteiten vroeg veel inspanning. Tegelijkertijd waren de activiteiten juist in de coronatijd hard nodig.

Pleinfeest

Tijdens de meivakantie is een gezamenlijk ouder- en kind feest georganiseerd met diverse activiteiten zoals sieraden maken, vogelvetbollen maken, schilderen en schminken. Het feest werd drukbezocht door meer dan 150 bezoekers.

Uitstapje Drievliet

Tijdens de zomervakantie is er een uitstapje naar familiepark Drievliet georganiseerd met 62 ouders en kinderen. Omdat reizen in groepsverband niet mogelijk was zijn de gezinnen individueel op pad geweest. Na wat kleine formaliteiten mochten de gezinnen naar binnen. Het was een leuke, warme en onvergetelijke dag vol spannende en leuke attracties voor alle ouders en hun kinderen.

Zomerfeest

In de zomervakantie werd een gezamenlijke activiteitenmiddag gehouden op het Meester de Bruinplein. Meer dan 300 ouders en kinderen namen deel aan dit zomerfeest. De workshops werden zeer goed bezocht! Schminken, een henna tattoo zetten, je naam laten kalligraferen, gezonde hapjes maken, stoelendans of meedoen met een quiz; er was van alles te doen. Al met al een superleuke middag voor kinderen en ouders uit de wijk.

Suiker en offerfeest

Speciaal voor de feestdagen zijn er gezamenlijke kookactiviteiten geweest. Zo hebben we met achttien gezinnen uit de wijk online koekjes gebakken.

Winter Efteling actie

Aangezien eind december geen groepsactiviteiten meer mogelijk waren, hebben we kaarten besteld voor een bezoek aan de WinterEfteling. 85 ouders en kinderen deden mee aan deze activiteit. De rol van betrokken ouders was, zoals altijd onmisbaar tijdens deze succesvolle activiteiten. Het vergroten van sociale contacten, stimuleren van de samenhang, ook al is dat beperkt en op afstand, is daarmee goed gelukt.

Het Mussenrestaurant

Het doel van dit initiatief was mensen uit alle lagen van de bevolking met elkaar in verbinding te brengen, zodat zij tijdens het samen koken en eten vooral zelf een bijdrage leveren aan een leefbare gemeenschap. Helaas was corona nog steeds een spelbreker. Met elkaar samenkomen in het Mussenrestaurant was daardoor niet mogelijk. Terwijl dit project juist zo belangrijk is voor de contacten van kwetsbare buurtbewoners en het daardoor tegengaan van eenzaamheid.

Als organisatie hebben we daarom gekeken wat wél mogelijk was en hebben wij een creatieve, aangepaste vorm digitaal via ZOOM laten doorgaan. Dat bleek een schot in de roos. Ons Zoom restaurant was ongelooflijk gewild en succesvol! In plaats van fysieke bijeenkomsten werd twee keer per maand via Zoom met gezinnen in de wijk gekookt. Elke editie was een andere familie het gastgezin. Zij bereidden een maaltijd voor uit hun eigen cultuur/keuken. Vrijwilligers deden de inkopen en De Mussen verspreidde het eten onder de deelnemende gezinnen. De families waren bijzonder positief. Ze voelden zich gesteund en waardeerden de contacten met de andere wijkbewoners.

Kerstpakketten gesteund door Stichting Zorg en bijstand

Door de steun van Stichting Zorg en bijstand zijn in december 2021 weer kerstpakketten uitgedeeld aan honderd kwetsbare gezinnen in de wijk. Een hart onder de riem voor deze wijkbewoners. Met de Kerstpakkettenactie werden 350 ouders en kinderen verblijd met een pakket vol met lekkers en een gezamenlijke familie-spel. De ontvangers waardeerden het zeer.

"We hadden niet het gevoel dat het op afstand was. Het leek alsof we aanwezig waren en ook elkaar goed konden volgen."

Een moeder

Maaltijdboxen gesteund door Fonds 1818

Rond de kerst zijn ook maaltijdboxen gevuld voor 102 gezinnen (in totaal 370 ouders en kinderen) met ingrediënten voor een week koken. Gezinnen uit de buurt konden zo deelnemen aan een 7-daags onlineworkshopprogramma rondom kerst via onze social media kanalen. De kookworkshops werden vervolgd door een gezamenlijke online bingo met ongeveer zestig deelnemers. Voor deze gezinnen en kinderen echt iets om naar uit te kijken.

CURSUSAANBOD

Het cursusaanbod lag een tijd stil maar zodra we open mochten, boden we een gevarieerd keuze aan cursussen. Naast de al bestaande fiets- en naai- en breilessen zijn we in 2021 gestart met schilderlessen. Voor sommige buurtbewoners is de deelname aan één van de cursussen in De Mussen een eerste stap om buitenshuis activiteiten te ondernemen.

Vrouwenkunstschool

De Vrouwenkunstschool ging in september van start en is een samenwerkingsverband tussen De Mussen en het Mauritshuis. Doel: cursisten op een laagdrempelige manier in contact te brengen met kunst. Kunstenaar Hasan geeft schilderlessen bij De Mussen en een bezoek aan het Mauritshuis is onderdeel van de cursus. Eind juni 2022 zullen de deelnemers hun werken tentoonstellen in De Mussen. De Vrouwenkunstschool wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdrage van KNR-PIN en Stichting Armoedefonds.

Nederlandse lessen

In samenwerking met Taal in de Buurt, bieden we Nederlandse lessen aan voor beginners. In 2021 voor het eerst online. Twee keer per jaar starten we met nieuwe groepen. In januari zijn we met drie groepen gestart die meteen online moesten beginnen. Een grote uitdaging, maar bij de intake, boden we meteen een cursus Zoom aan, zodat de cursisten direct leerden online mee te doen.

De drie groepen hebben tot de zomer online lessen gevolgd en er is nauwelijks uitval geweest. Dit was boven onze verwachting. Gelukkig mochten we na de zomer weer fysiek lesgeven en de nieuwe groepen vulden zich snel.

In 2021 zijn we nauw gaan samenwerken met ROC Mondriaan. Wanneer cursisten klaar zijn met de lessen van Taal in de Buurt krijgen ze een warme overdracht naar de docenten van ROC Mondriaan voor vervolgcursussen op B1 niveau. Zo vallen de cursisten niet terug maar kunnen ze door met verbeteren van hun Nederlandse taal.

Boekenclub

De Boekenclub is weinig fysiek bij elkaar gekomen. Toch hebben de vrouwen twee mooie boeken gelezen: 'Herinneringen van een vrouwelijke arts' door Nawal El Saadani en 'Strafkind, gevangen bij de nonnen' door Wieke Hart en Marian Genova.

Het boek Strafkind maakte veel los bij de vrouwen. Het gaat over de misstanden bij de nonnen: jonge meisjes werden afgebeeld in wasserijen en naaiateliers. Voor de deelnemers een stuk Nederlandse geschiedenis wat zij niet kenden en wat hen erg raakte.

Aantal vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers bleef in 2021 gelijk: 159, waarvan acht nieuwe vrijwilligers. We zijn erg blij met de enorme steun van al deze mensen. Zonder hen zou het vrouwenwerk bij De Mussen niet bestaan.

AANTAL VAKKRACHTEN BIJ HET VROUWENWERK (EXCLUSIEF BSV):

- 1 Nederlands docent
- 1 docent conversatieles (zij doet dit vrijwillig)
- 2 fietsdocenten
- 3 naaidocenten
- 1 docent Vrouwenkunstschool
- 1 breidocent

DE SCHILDERSWIJK MOEDERS

– van klacht naar kracht

De Schilderswijk Moeders zijn getrainde moeders uit de wijk die andere moeders en wijkbewoners ondersteunen bij kleine en grote problemen en hen activeren om deel te nemen aan de samenleving. In 2021 bestond het team van de Schilderswijk Moeders uit twintig vrouwen, met wortels in de Marokkaanse, Irakese, Somalische, Soedanese, Turks-Koerdische, Antilliaanse, Surinaamse, Caribische en Tunesische gemeenschap. Zes nieuwe Schilderswijk Moeders behaalden in 2021 hun certificaat vertrouwenspersoon.

Waar het vertrouwen van de bewoners in de overheid en instanties laag is, weten deze moeders een vertrouwensband op te bouwen. De Schilderswijk Moeders luisteren naar de wijk: wat vinden bewoners belangrijk, waarmee kunnen zij hen verder helpen en uiteindelijk in hun eigen kracht zetten. Deze oren, ogen en handjes dichtbij en vanuit de doelgroep versterken de sociale infrastructuur. Hun inzet is hard nodig in een wijk met veel armoede, schulden, sociaal isolement en daarmee samenhangende problemen. De gezinnen waar het goed mee gaat, trekken de wijk

NIEUW PERSPECTIEF

Een moeder van twee kinderen en in verwachting van haar derde vroeg mij om hulp. Ze heeft heel wat meegemaakt en is daardoor depressief geraakt. Zo is in een eerdere zwangerschap haar baby na negen maanden dood geboren. Hier heeft zij het lange tijd heel moeilijk mee gehad. Vervolgens wilde zij heel graag een studie doen. Het is haar droom om te gaan werken. Helaas is zij afgewezen omdat haar taal niet goed genoeg is. Dit was weer een moeilijke situatie voor haar. Zij krijgt nu taallessen zodat zij de studie op een later moment kan doen. Hier is zij heel blij mee. Door gesprekken met haar te voeren en een luisterend oor te bieden in haar moeilijke tijden heeft dit haar geholpen alles een plekje te kunnen geven. Zij vond het fijn om haar hart te kunnen luchten bij mij en voelt zich erg begrepen. Hierdoor is zij wat meer uit haar isolatie kunnen komen en gaat zij weer blij naar buiten.

Een Marokkaanse Schilderswijk Moeder

uit en gezinnen die kwetsbaar zijn, komen er juist wonen. De Schilderswijk is daarvoor een van de meest kwetsbare wijken van de stad. Veel bewoners wantrouwen de overheid en blijven ver weg van hulpverlening (totdat een gezin in crisis zit en het eigenlijk te laat is).

De Schilderswijk Moeders in 2021

Ondanks dat corona ook in 2021 een grote impact had heeft het team van twintig vrijwillige moeders het afgelopen jaar meer dan 500 vrouwen en daarmee ook de gezinnen bereikt en geactiveerd. Tussen de verschillende lockdowns door organiseerden we verschillende kennisbijeenkomsten met professionele organisaties zoals De Gerechtsdeurwaarder (informatie over schulden en kwijtschelding), Siemerink Advocaten (informatie over de inzet van Mediation) en Veilig Thuis (informatie over huiselijk geweld, signaleren en de impact op kinderen).

fotograaf Remco de Waal

IN BEWEGING KOMEN

Mijn cliënt is een moeder van 3 kinderen. Zij heeft geen familie in Nederland. Ze heeft hier enkel familie van haar partner. Ze voelt zich eenzaam en heeft lichamelijk aardig wat klachten. Dit komt door depressie en isolement. Door de huisarts is ze doorverwezen naar de fysiotherapeut. Ze is via de fysiotherapeut bij mij terecht gekomen. Ik heb haar ingeschreven bij De Mussen voor koffie-ochtend en sporten om zo uit het isolement te komen. Ik heb haar daarnaast begeleid naar een baan. Het gaat nu veel beter met haar.

Een Marokkaanse Schilderswijk Moeder

De Schilderswijk Moeders hebben in 2021 ook een aantal trainingen gevolgd om zo beter om te kunnen gaan met de vaak zware hulpvragen waarmee wijkbewoners aankloppen:

- De Training systeembenadering in gezinnen gaf inzicht in gezinssystemen.
- De Training Huiselijk geweld door GGD Haaglanden zorgde voor meer kennis over hoe te handelen bij (vermoedens van) huiselijke geweld.
- De Training Mental Health First Aid (MHFA) bood inzicht in het leren herkennen van psychische problemen bij mensen.

- Met de Training vergroten digitale vaardigheden kunnen de Schilderswijk Moeders wijkbewoners beter digitaal ondersteunen.

Om wijkbewoners snel en goed verder te helpen is samenwerking met andere organisaties belangrijk. In 2021 zijn we meerdere nieuwe samenwerkingsverbanden aangegaan zoals bijvoorbeeld Samen Schilderswijk: JZOJP; Ella Verloskundige Zorg, Samen Kansrijk en Gezond in de Schilderswijk van FNO en Rechtswinkel 070.

Samen Schilderswijk: de Juiste Zorg op de Juiste Plek

Bij veel gezinnen in de Schilderswijk is sprake van multi-problematiek, maar veel gezinnen zijn niet in beeld bij de reguliere hulpverlenende instellingen. De kloof tussen de leefwereld van deze gezinnen en de systeemwereld van de hulpverlenende instellingen is helaas nog steeds groot. Daardoor ontvangen gezinnen die de meeste zorg nodig hebben, deze niet of veel te laat. Problemen lopen zo uit de hand. In een later stadium is zwaardere en duurdere hulpverlening nodig. De Schilderswijk Moeders hebben een onafhankelijke en informele positie en genieten een groot vertrouwen in de wijk. Ze zijn zelf ervaringsdeskundigen. Hierdoor wordt aan hen meestal wél om steun gevraagd bij ingewikkelde problematiek in gezinnen.

Sinds de start wordt er door de Schilderswijk Moeders al informeel

samengewerkt met diverse organisaties en instellingen. De deskundigheid van hulpverleners en de ervaringsdeskundigheid van de moeders versterken elkaar. Om deze samenwerking te formaliseren zijn we, met een startimpuls van ZonMw, gestart met het project Samen Schilderswijk; de Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP). Tien formele hulpverlenende instellingen werken hierbij samen met twee informele organisaties, waaronder de Schilderswijk Moeders. Het afgelopen jaar werd er gewerkt aan een gezamenlijke visie en aanpak en werden er samenwerkingsafspraken gemaakt.

Begin 2021 is de eerste fase van JZOJP afgesloten met het ondertekenen van de samenwerkingsafspraken. Eén van de mooie resultaten: in 2022 komt er bij De Mussen een speciaal spreekuur voor mensen met lichte psychische klachten. Dit gebeurt in samenwerking met onze partner Indigo preventie.

FNO-programma

In 2021 besloot vermogensfonds FNO om te investeren in ons lokale programma Samen Kansrijk en Gezond in de Schilderswijk. Gedurende een periode van 10 jaar bieden zijn financiële steun, ondersteunen zij ons bij de verduurzaming van onze programma's en wordt met behulp van langdurig onderzoek het effect van ons programma gemeten. We richten ons daarbij op de gebieden Multiproblematiek & Gezondheid, Opvoeden & Opgroeien, Toegankelijke Hulp en Ouderparticipatie.

Duo Coaching

Om de toegankelijkheid van Jeugdhulp te vergroten en preventiever te werken, zijn we in 2020 met de dienst JMO van de gemeente Den Haag gestart met de pilot Duo coaching. Vanwege de veelbelovende resultaten is de pilot in 2021 verlengd. Wat houdt het in? De formele hulpverleners van de JMO en de informele hulpverleners van het project Schilderswijk Moeders werken samen in gezinnen. In plaats van twee hulpverleners van de JMO worden gezinnen in de Schilderswijk

bezoekt en begeleid door een professional van de JMO én een Schilderswijk Moeder. De impact is zeer positief. Gezinnen worden tijdiger bereikt en beter geholpen. Schilderswijk Moeders en Jeugdhulpverleners leren van elkaars ervaring en expertise. Ondanks de beperkingen door corona zijn dit jaar twintig gezinnen aangemeld met uiteenlopende problematiek. Vaak betreft het een combinatie van problemen op het gebied van relaties & echtscheidingen, opvoeding, financiële problemen en huisvesting. Inmiddels zijn vijf gezinnen goed geholpen. Voor hen is professionele ondersteuning ingezet.

De impact van deze vorm van samenwerken is zeer positief:

- De toegankelijkheid van de jeugdzorg is toegenomen: zowel de Schilderswijk

Moeders als de ouders die hebben deelgenomen aan de pilot weten de weg nu makkelijker te vinden naar het Centrum voor Jeugd en Gezin.

- De samenwerking tussen formele en informele hulpverlening is verbeterd: het vertrouwen tussen de samenwerkende partijen is toegenomen. Er is wederzijds respect voor elkaars rol in de ondersteuning van het gezin.
- De aanpak werkt preventief en de-escalierend: gezinnen komen eerder in beeld bij het Centrum voor Jeugd en Gezin door snelle aanmelding door de Schilderswijk Moeder. Hierdoor worden problemen niet groter.
- Angst bij wijkbewoners met een hulpvraag wordt omgebogen naar vertrouwen.
- Het imago van het CJG wordt op positieve wijze beïnvloed.

WERKPLAATS DE MUSSEN

– werken en meedoen!

Ondanks de weerbarstige tijden van Covid-19 hebben De Werkplaats en haar mentoren niet stilgezeten. Zo veel mogelijk is via mail, Zoom en Teams contact gehouden met werkzoekende mentees. Om de trajecten te kunnen voortzetten of van start te gaan zijn ook wandelafspraken gehouden tijdens de sluiting van De Mussen. Verder zijn we Mussenbreed in staat geweest om in 2021 een mooi aantal STIP-collega's naar een vaste baan toe te leiden. In totaal hebben nu zeven mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een

betaalde baan ondanks de lastige omstandigheden. Een resultaat waar we tevreden mee mogen zijn. Op dit moment zetten 21 mentoren zich in voor de Werkplaats. In 2021 is er tweemaal aan nieuwe mentoren de introductietraining van drie dagdelen gegeven. Daarnaast kregen alle mentoren in 2021 verschillende andere trainingen en workshops aangeboden waaronder een workshop *planmatig werken* en een training *traumasensitief werken*.

DE CIJFERS IN 2021:

<i>Uitstroom naar werk</i>	23
<i>Instroom Vrouwenacademie</i>	34
<i>Adviestraject</i>	6
<i>Lopend mentortraject</i>	10
<i>Ingeschreven statushouders</i>	30
<i>Naar vaste baan STIP/Werkplaats</i>	7

34 van deze werkzoekenden melden zich aan voor de Vrouwenacademie om in te stromen in een verkorte BBL-opleiding voor Verzorgende IG of Pedagogisch Medewerker. Zodra de opleiding start, komen zij in aanmerking voor een arbeids-overeenkomst bij de BBL-werkgever. Tien werkzoekenden zitten nog in het mentortraject. Zij hebben zich in het laatste kwartaal van 2021 aangemeld. Zes personen hadden een vraag of behoefte aan advies. Zo zijn drie mensen geholpen met het maken van hun cv, twee hadden vragen over de financiering van een opleiding en één werkzoekende had een vraag over het starten van een onderneming.

Samenwerking PostNL

Sinds juni is PostNL officieel partner van Werkplaats De Mussen. Dat betekent dat mensen met begeleiding naar werk bij PostNL toe kunnen groeien. Begeleiding via jobcoaches van PostNL is hierbij ook mogelijk. Deze samenwerking wordt in 2022 voortgezet en uitgebreid. Een eerste kandidaat is al gestart in een cateringfunctie op het hoofdkantoor van PostNL.

Vrouwenacademie

In het vierde kwartaal van 2021 ging de Vrouwenacademie van start. De komende drie jaar worden 125 vrouwen (mannen zijn ook welkom) met een achterstand tot de

arbeidsmarkt opgeleid voor en begeleid naar moeilijk vervulbare vacatures op de arbeidsmarkt. De komende jaren bieden we verschillende BBL-opleidingen op MBO-3 niveau aan en richten we ons op kraptefuncties in de sectoren zorg en welzijn, kinderopvang, distributie en logistiek. vrijwillige studiementor en de beschikking over laptops en studieruimte. De klassen zijn klein, 12 tot 15 studenten, om zo succes te vergroten en uitval te minimaliseren. In de laatste 2 maanden van 2021 hebben zich al ruim 40 kandidaten voor de Vrouwenacademie aangemeld.

In samenwerking met Haagse werkgevers en werkgeversorganisaties, de gemeente Den Haag dienst OCW en Haagse vrouwenorganisaties als stichting Yasmin en Polka zullen we zo een bijdrage leveren aan het oplossen van de mismatch op de Haagse arbeidsmarkt.

De Vrouwenacademie wordt mogelijk gemaakt door een driejarige subsidie uit het programma van EFRO – Kansen voor West. ZonMw zal daarnaast een langdurig onderzoek subsidiëren naar de methodiek van de Vrouwenacademie, zodat we na drie jaar een gevalideerde systematiek hebben.

"Ik wil graag een mooi voorbeeld aan mijn kinderen geven. Een moeder die haar brood verdient met haar werk en niet een moeder die levenslang afhankelijk is van de bijstandsuitkering. Ik heb de steun van de Vrouwenacademie nodig om de opleiding te kunnen starten"

Deelnemster Vrouwenacademie

Statushouders

Voor nieuwkomers en statushouders is het soms moeilijk een baan te vinden in Nederland. Om statushouders te bereiken hebben we daarom, na de lockdowns, een aantal koffieochtenden georganiseerd voor de taalklassen van taal- en inburgeringschool Echt Nederlands. De mensen in deze groepen hebben veel talent en kennis en zijn zeer gemotiveerd om toe te treden tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Na de voorlichtingsbijeenkomsten hebben

veel statushouders zich ingeschreven bij De Werkplaats.

Van de dertig statushouders die zich in 2021 ingeschreven hebben, hebben inmiddels 5 een betaalde baan. Een van de statushouders is bezig met het opzetten van zijn eigen onderneming en krijgt daarbij hulp van De Werkplaats. Van de overige statushouders is een deel gekoppeld aan een mentor en we verwachten dat een substantieel deel naar betaald werk zal uitstromen in 2022.

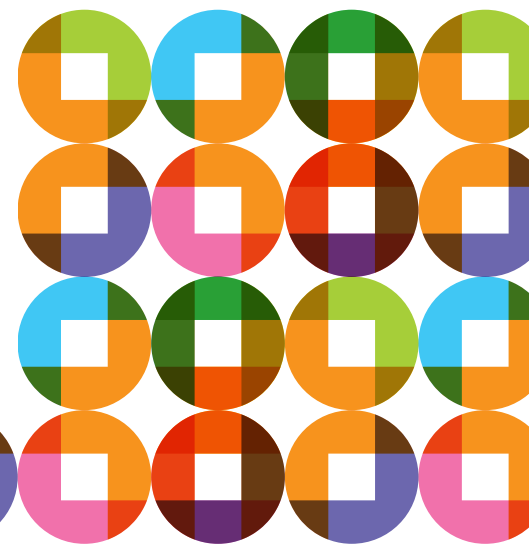
56

57

Samenwerking SOA-AIDS fonds

Vanaf oktober 2021 zijn we officieel partner van de SOA-AIDS stichting en werken we binnen het Interreg SHIFT project met elkaar aan een wijkgerichte aanpak voor seksuele gezondheid van 35-plussers. Mensen in kwetsbare omstandigheden worden bewust gemaakt van seksuele gezondheid in de breedste zin van het woord (relatieproblemen, vaccinatie HPV, veilig vrijen etc).

BUURTSPOORTVERENIGING DE MUSSEN

– samen sporten in de buurt

Bij veel bewoners in de Schilderswijk is er sprake van gezondheidsachterstand. Een ruime meerderheid (74%) heeft meer dan één chronische ziekte. Veel bewoners kampen met overgewicht (66% van de volwassenen, 32% van de kinderen) en slechts 55% van de wijkbewoners voldoet aan de landelijke beweegnorm. In de wijk zijn geen sportvelden en nauwelijks sportverenigingen.

En dat terwijl sportparticipatie - deelname aan sport en het organiseren van sportactiviteiten - juist bijdraagt aan de sociale cohesie en zorgt voor een prettige leefomgeving waar ouders hun kinderen veilig buiten kunnen laten spelen. Uit onderzoek blijkt dat door sportieve activiteiten in een wijk, het risico op jeugdcriminaliteit en jongerenoverlast afneemt.

Buurtsportvereniging De Mussen had het afgelopen jaar 270 (jeugd en volwassenen) leden. Daarnaast werden met het BSV aanbod nog eens 820 kinderen en 184 volwassenen bereikt.

Jeugd

Het jaar 2021 begon met een lockdown en dus buitensportactiviteiten. Op het Meester de Bruinplein vond kleutergym, voetbal en sportmix plaats. Op het plein voor sportcentrum de Houtzagerij waren er bootcamp trainingen en op het Cruyff Court Tenierplantsoen werd gevoetbald.

Na de lockdown zijn alle activiteiten in De Mussen en in sportcentrum de Houtzagerij hervat. 150 kinderen kwamen één of meerdere keren per week sporten. In juni organiseerde de BSV in samenwerking met Zebra Welzijn een voetbaltoernooi in de Haagse Sporttuin. In totaal hebben zestig kinderen deelgenomen. Eind juni vond het BSV (seizoen) afsluitingsfeest plaats op het Meester de Bruinplein en in de sporthal van De

Mussen. Met een stempelkaart konden de kinderen deelnemen aan activiteiten als judo, een stormbaan, panna knock out voetbal, doelschieten, blikgooien, een waterrace en levend boter kaas en eieren.

Er waren verschillende sponsors die een bijdrage leverden. ADO Den Haag in de Maatschappij heeft een stormbaan en ander opblaasmateriaal geleverd, de GGD/HAGG gaf bidons om water drinken te stimuleren. Een lokale supermarkt zorgde voor fruit. Het was een geslaagd en gezond feest voor in totaal 150 kinderen. Na de zomervakantie gingen alle activiteiten weer volop van start, ook een aantal nieuwe activiteiten zoals turnen en tienerfitness.

De buurtsportcoach heeft in samenwerking met HAGG de cursus Beweegkriebels gestart in De Mussen. Hierbij leerden medewerkers van de kinderopvang, jeugdwerkers en de buurtsportcoaches van De Mussen over een actieve leefstijl en het aanbieden van beweegmogelijkheden (ook in de alledaagse situaties) bij jonge kinderen.

In totaal had de BSV-jeugd aan het einde van het jaar 200 leden en werden met het BSV-aanbod 820 kinderen bereikt.

60

"Sinds 2021 doe ik mee aan de voetbaltrainingen van BSV de Mussen. Ik ga iedere donderdagmiddag van half 5 tot 6 uur naar de sporthal De Houtzagerij om de training te volgen.

De voetbaltrainingen zijn leuk en ik leer er ook veel van. Ik leer schieten, mikken en scoren. Een van de grootste redenen dat ik iedere donderdag terugkom is door de vrienden die ik gemaakt heb tijdens het trainen."

Adam, 9 jaar.

Volwassenen

Het reguliere sport- en beweegaanbod heeft door corona van januari tot 30 september volledig stilgelegen. Wel was er een aangepast programma met wandelactiviteiten, online Yoga, Zumba en Pilates lessen en telefonische/online spreekuren.

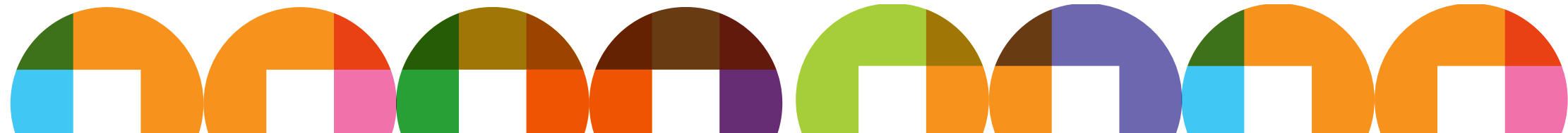
De interesse voor de opening van de BSV was groot. Na een centraal deel kon iedereen meedoen met onder andere yogalesen, fitness, BBB en ook kennismaken met de nieuwe docenten, onder het genot van fruit en een drankje. De deelnemers waren enthousiast en velen schreven zich in voor ons sportaanbod. In november zaten we alweer op zeventig leden. Naast het sportaanbod hebben we in september en oktober ook twee bijeenkomsten gehouden over gezond bewegen. In samenwerking met huisartsenpraktijk Akram ging in november een groepsconsult van start voor de doelgroep metabool syndroom. Daarnaast zijn gezondheidsprekuren bij Gezondheidscentrum De Rubenshoek in december gestart.

Met deze activiteiten bereikten we de laatste maanden van het jaar meer dan vijftig mensen.

"Sinds ik weer bij jullie kan sporten is mijn bloedsuikerspiegel omlaaggegaan en voel ik mij weer een stuk fijner"

61

STEUN VOOR DE MUSSEN

Het werk van Meester de Bruin werd bijna een eeuw geleden mogelijk gemaakt door de steun van de Haagse Burgerij. Anno 2021 is de steun van fondsen, serviceclubs, burgers en bedrijven voor De Mussen nog steeds van groot belang! Met financiële ondersteuning en vrijwillige inzet kunnen succesvolle activiteiten behouden blijven en nieuwe activiteiten worden ontwikkeld.

Fondsen

Lokale, nationale en Europese fondsen ondersteunden De Mussen in 2021. Hierdoor konden we nieuwe projecten starten. Wij zijn alle fondsen hiervoor zeer erkentelijk!

Steun van donateurs en Haagse bedrijven aan de Talententent!

Ook in 2021 werd het talentontwikkelingsprogramma de Talententent! ondersteund door tal van donateurs, serviceclubs en bedrijven.

OOK U KUNT DE MUSSEN STEUNEN!

Als vrijwilliger of met een donatie.

Kijk voor de verschillende mogelijkheden op onze site:
www.demussen.nl

STORYTELLING: DE MENSEN VAN DE MUSSEN

In de maanden april tot en met augustus 2021 werd in het kader van het 95-jarig bestaan een serie verhalen opgetekend in De Mussen met de titel: De mensen van De Mussen. Aan die serie werkten een breed palet aan mensen mee: medewerkers, bezoekers, oudgedienden en vrijwilligers. Ze deelden hoogte- en dieptepunten uit hun leven en vertelden wat De Mussen voor hen heeft betekend. Het zijn aangrijpende, grappige, bijzondere portretten geworden die met regelmaat zijn gedeeld via onze nieuwsbrief en de website.

Het overzicht van alle verhalen vindt u terug via de website:

www.demussen.nl/storytelling

"Bij De Mussen heb ik geleerd om mezelf te zijn."

Vrijwilliger 'meester' Lucky

"Sporten is zo snel afstandelijk. Ik probeer altijd een praatje te maken, maar op andere plekken merkte ik dat contacten met de sporters niet lopen. Hier is er wel sociaal contact. Als je klaar bent, dan rent iedereen niet direct weg. 'Zullen we nog een kopje theedrinken', wordt er dan gezegd. Je wordt ook gemist door je mede-sporters als je er niet bent."

Ingrid sport bij BSV De Mussen

"We laten kansen voorbijgaan, omdat we vastgeroest zitten in tradities. Cultuur is echt iets moois, maar het moet je verrijken, niet belemmeren. We leven in een andere maatschappij dan maar we oorspronkelijk vandaan komen en moeten ons aanpassen. Dat maakt het ook stukken makkelijker voor onze kinderen in de toekomst."

Participatiemedewerker Moska

*"De Mussen heeft echt mijn leven gered,
het is een tweede huis geworden.
Het werk geeft me zoveel energie.
Het heeft heel mijn leven veranderd.
Toen het slecht met me ging, kwam ik
nauwelijks buiten en kon ik niet met mensen
te praten. Ik was somber. Nu praat ik met iedereen.
Ik ga weer naar buiten.
Er is echt heel veel veranderd door De Mussen."*

Abdel, vrijwilliger De Mussen

*"De jongeren in de Schilderswijk staan vaak
met 2 - 0 achter. Ze denken 'het wordt
toch niks'. Ik wil ze kansen bieden en ze
laten zien dat de wedstrijd nog niet
afgelopen is en dat ze wel kunnen winnen
in het leven. Ik sla daarbij geen schoolboekje
open, maar kan vertellen over mijn eigen leven..*

Jongerenwerker Mekki

*"De Mussen is een plek waar mensen zijn
die je steunen en die om je geven.
Mensen die ook zware dingen
hebben meegemaakt."*

Mardo (19 jaar)

*"Ik kan gerust mijn kinderen naar
De Mussen laten gaan.
Het is een veilige plek."*

Moeder Hatice

DE MUSSEN

BALANS

Balans per 31 december 2021 (na resultaatverwerking)

Activa	31 december 2021	31 december 2020
Vlottende activa		
Vorderingen	€ 184.168	€ 522.439
Nog te ontvangen subsidies, bijdragen en subsidies	€ 351.532	€ 720.422
Liquide middelen	€ 460.994	€ 90.177
	€ 996.694	€ 1.333.038
	€ 996.694	€ 1.333.038

Passiva	31 december 2021	31 december 2020
Stichtingsvermogen	€ 32.545	€ 44.891
Kortlopende schulden		
Crediteuren	€ 25.051	€ 36.651
Belastingen, premies en sociale verzekeringen	€ 75.496	€ 91.044
Terugbetalingsverplichting subsidies en nog te besteden subsidies	€ 152.075	€ 126.016
Overige schulden en overlopende passiva	€ 711.527	€ 1.034.436
	€ 964.149	€ 1.288.147
	€ 996.694	€ 1.333.038

DE MUSSEN BALANS

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2021	2020
Baten		
Subsidies Gem. Den Haag	€ 1.080.673	€ 1.104.927
Overige projectsubsidies	€ 1.030.691	€ 862.510
Overige baten	€ 115.432	€ 131.476
	€ 2.226.796	€ 2.098.913
Lasten		
Personeelskosten	€ 1.277.976	€ 1.141.947
Huisvestingskosten	€ 333.731	€ 313.066
Organisatiekosten	€ 104.993	€ 90.555
Activiteits-/projectkosten	€ 523.169	€ 553.179
Overige baten en lasten	€ -727	€ 125
	€ 2.239.142	€ 2.078.872
Resultaat	€ -12.346	€ 20.041

Hoefkade 602
2526 CM Den Haag

t (070) 388 87 00

info@demussen.nl
www.demussen.nl

